

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en eigenaar van dit blad, grootte Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk 15 centiemen.

Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

TONGEREN, DEN 25 SEPTEMBER.

Gemeente-Sekretarissen.

De algemeene vergadering der gemeentesekretarissen heeft op het stadhuis van Brussel plaats gehad. Drie a vier honderd sekretarissen hadden den oproep beantwoord.

De vergadering heeft het voorstel aangenomen, dat op het dagorde werd vermeld. Luidens dit voorstel zouden de jaarwedden der gemeentesekretarissen in jaarwedden minimum, in gemiddelde, en jaarwedden maximum verdeeld worden, de jaren dienst en de bevolking der gemeente tot grondslag nemende.

Geen traktement zou beneden de 500 fr. 's jaars zijn. Er zijn thans gemeente sekretarissen, die 40 fr. 's jaars winnen.

Wij hopen dat de vergadering van verleden zondag vruchten zal dragen, en dat het gouvernement eindelijk zal besluiten, om iets ten voordeele dier nuttige ambtenaars te doen.

Na afloop der zitting hebben de gemeentesekretarissen zich aan een banket in het *Rocher de Cancale* vereenigd.

Handel en nijverheid.

DUURTE DER STEENKOLEN.

De ontzettende stijging der steenkolenprijzen in Engeland in het laatste anderhalf jaar, en vooral gedurende den laatsten winter, welke niet alléén het publiek, voor zooverre het huishoudelijk verbruik betreft, maar ook op sommige belangrijke nijverheidsstakken in hooge mate heeft gedrukt, heeft aanleiding gegeven tot de instelling in het Lagerhuis eener bijzondere commissie, met het doel, om een onderzoek te doen naar de oorzaken van de duurte en schaarscheit van dit zoo onmisbaar produkt.

De hoofdoorzaak der stijging van de steenkolenprijzen moet worden gezocht in de aanzienlijke vermeerdering van produktie en uitvoer van ijzer naar het buitenland. Ten gevolge van orders uit Duitschland en de Vereenigde-Staten van Noord-Amerika en het daardoor veroorzaakte meerder verbruik van steenkolen van mindere soort, welke voor de ijzernijverheid gebruikt wordt; de produktie dezer kolen nam niet in gelijke mate toe; de voorhanden zijnde voorraad was weldra uitgeput en er ontstond een te kort, hetwelk terugwerkte op den steenkolenhandel in het algemeen, daar nu de andere nijverheidsstakken, welke zich tot dus verre van deze kolensoort bedienen, verkozen, zich tot welken prijs ook, van de betere soorten te voorzien, liever dan gevaar te loopen, bij gebrek van kolen niet meer te kunnen werken, of voordelige orders te moeten afslaan.

Zoodoende kwamen de nijveraars op de markt in konkurranie met het publiek en ontstond er eene wezenlijke vrees, ten gevolge waarvan de beste kolen voor huishoudelijk gebruik, gedurende eenige dagen van de maand februari op de kolenbeurs te Londen den fabelachtigen prijs van 45 sh. per ton bereikten.

De gemiddelde prijzen der beste steenkolen, per scheepsgelegenheid te Londen aangevoerd, bedroegen vrij aan huis:

in 1870 24 1/2 sh.—25 1/2 sh. per ton;
in 1871 25 sh.—26 sh. » »
in 1872 31 sh.—32 sh. » »
in 1873 38 1/2 sh.—39 1/2 sh. » »

(Gedurende vijf maanden).

Dat de ijzernijverheid een zeer grooten invloed op de steenkolenmarkt moet uitoefenen, is duidelijk wanneer men nagaat, dat van de 120 miljoen ton (volgens andere opgaven 123 miljoen), waarop de opbrengst van steenkolen in Engeland over 1872 geschat wordt, niet minder dan 38 1/4 miljoen ton in die nijverheid verbruikt werd.

In hetzelfde jaar werd 1,332,726 ton blokkijzer van eene totale opbrengst van 6,732,387 ton uitgevoerd, en 2,055,896 ton geplet ijzer van eene totale produktie van 5,390,661 ton. Voor de produktie van een ton blokkijzer worden drie ton steenkolen, voor de produktie van een ton geplet ijzer, meer dan zes ton steenkolen vereischt.

De vermeerdering van bestellingen van ijzer voor het buitenland, gepaard met eene toenemende behoefte in het binnenland voor spoorwegen, scheepsbouw machines, enz., veroorzaakte eene aanhoudende stijging in den prijs van dit artikel, welke op den voet gevolgd werd door eene gelijke stijging der steenkolenprijzen.

Het is niet te verwachten, dat de vermeerdering van kolenuitvoer in het vervolg in gelijke mate zal aanhouden, als zulk in de laatste jaren

geschiedde. De ontginning der uitgestrekte kolenvelden in Noord-Amerika, Indië, China, Japan en in andere landen en eene betere exploitatie der bekende kolenvelden in Europa, zullen ongetwijfeld hunnen invloed hierop uitoefenen. De steenkolenuitvoer bedroeg dan ook over de eerste zes maanden van dit jaar, reeds 437,000 ton minder, dan over hetzelfde tijdvak van verleden jaar.

Uit Charleroi en Bergen wordt gelijktijdig gemeld, dat de prijzen der steenkolen ferm blijven, en dat de verzendingen in betrekking tot de prijzen nog al levendig zijn.

De ijzernijverheid doet weinig bestellingen, de glasblazerijen gebruiken er nog al minder; doch het najaar dat voor aanstaande moeilijkheden in het vervoeren vreezen doet, geeft eene zekere levendigheid aan de zaken, welke zich alle jaren op hetzelfde tijdstip voordoen.

In den bassin van Charleroi worden de halve vette kolen gekwoteerd aan fr. 40 tot 42; de gaileries fr. 39 tot 40; het grofgruis fr. 26 tot 30 en de fijne kolen fr. 20. De magere kolen gelden fr. 32 tot 33 voor gaileries en fr. 23 tot 25 voor grof gruis. Dit zijn echter alleen de officiële prijzen.

Te Luik wordt er van geene hoegenaamde wijziging in de prijzen melding gemaakt; maar overal doet de uitwerking der hooge markt zich gevoelen. Zoo zijn er in het eerste half jaar van 1872 in den bassin Couchant van Bergen 113,116 ton meer uitgevoerd dan in het tegenwoordige jaar. Die vermindering in verkoopen wordt natuurlijk aangevuld door engelsche of duitsche kolen en verkleint aanzienlijk de winst op de hoog staande prijzen.

De staking der hooge prijzen kan niet anders dan dagelijks het totaal der uitvoering vermindern, ten voordeele der mededingende landen.

In Frankrijk is de spanning even groot, de prijzen worden er niet staande gehouden, dan ten gevolge eener verwacht wordende onderbreking in het vervoer, op handen zijnde werkstakingen, te kort aan steelkolen, of andere even ongunstige voorwendsels. In Parijs wordt er niet meer gekocht dan het groot noodige voor dagelijks gebruik, want ieder wacht er op een afslag, hoe gering die dan ook zou wezen.

De aankomsten per schuit en per ijzeren weg worden dagelijks grooter en de voorraad is wezenlijk groot. Het syndicaat der steenkolen heeft onderhandeld met Engeland over belangrijke leveringen van kolen, welke reeds in de haven van Calais en Duinkerke beginnen aan te komen. Die aankopen zijn grootendeels toe te schrijven aan de overdreven hooge prijzen, welke de belgische koolmijnen vragen.

De ijzernijverheid verkeert nu altijd in een zeer gedrukt toestand. De meeste ijzersoorten zijn in afslag, de anderen behouden zwak hunne vorige prijzen. In Frankrijk wordt er met eenig vertrouwen eene kleine herneming der bestellingen te gemoet gezien voor de maanden oct. en november, en hieruit volgt de standhoudende prijs die niet vermindert, ofschoon er weinig werk is in de meeste fabrieken.

Binnenland.

Men schrijft uit Luik, 22 september:

Op 19 september had te Herstal in de koolmijn Petite-Baccure een ongeval plaats, hetwelk de ergste gevolgen hadden kunnen hebben. Acht mijnwerkers, welke hunne taak hadden volbracht, werden uit eene diepte van ongeveer 160 meters opgehaald; doch de machinist meende bij vergissing dat de werklieden uit eenen put van 225 meters moesten worden opgehaald. Hij vertraagde dus den gang der machien niet; toen reeds de bak met de werklieden boven den grond verscheen, vertraagde hij onmiddellijk de snelle opbaling, maar het was te laat. De bak bonsde tegen het timmerwerk dat zich boven den put bevindt; de koord brak en door een ongehoord geluk sloeg een stuk der min of meer verlate koord rond het timmerwerk en de bak bleef hangen. De werklieden zijn er allen met lichte kneuzingen van afgekomen.

— Men schrijft uit Verviers, 14 september: Wij vernemen dat de werklieden der koolmijn *La Minerie*, te Batische, die hun werk hadden gestaakt, hetzelfde weer hebben hernomen. Zij hebben eene vermeerdering van loon van 20 centiemen per vierkante meter bekomen.

De werkstaking duurt voort in de koolmijn van Wergifosse, doch nergens is de rust gestoord. Men meldt dat 80 werkstakers de maatschappij der koolmijnen van Herve-Wergifosse voor den goedenmannenraad hebben geroepen, ten einde hun werkboekjes te bekomen, welke de maatschappij weigert terug te geven.

De werkstaking in de fabriek van Lejeune-Vincent te Dison is geëindigd, daar de werkstakers bijna allen door andere werklieden zijn vervangen. De werklieden welke de werkstaking hebben aangevoerd, zijn hierover zoo verbitterd dat zij degene die hunne plaats hebben ingenomen, somtijds tot in Verviers vervolgen, er het schijnt dat de politie desaan gaande al te toegevend is.

— De gemeente Heist schijnt geroepen te zijn om te bloeien en te groeien. Wij vernemen dat eenige kapitalisten en financiemannen elkander verlaan hebben om op den dijk en in de duinen naar het oosten van de Kursaal en der statie van den ijzeren weg, eene badstad te bouwen, met al de wenschelijke en nuttige gestichten en inrichtingen. Men zal reeds dezen winter de hand aan 't werk slaan. Mv. Serweytens de Merx heeft, verzekert men, aan die compagnie twee hektaren en half bouwgrond afgestaan, die wijlen M. Ch. Serweytens van den Staat gekocht had. Wij gelooven nog te mogen zeggen dat onder de stichters van de nieuwe stad, men een bankhuis van Brugge, een van Brussel en een van Luik telt, in afwachting dat er anderen medewerken tot den goeden uitslag van de onderneming.

Buitenlandsch nieuws.

Frankrijk.

DRIE MOORDEN.

Een drievoudige moord heeft de kleine gemeente Villenac, kanton Tartas (Landes), in opschudding gebracht.

De wagenmaker Carrère, oud 42 jaar, ging op 14 september, na eene hevige woordenwisseling met zijne vrouw te hebben gehad, te bed Rond vier ure werden de geburen gewekt, door noodkreten, welke uit de woning der echtgenooten Carrère opstegen.

Die ellendeling vermoordde zijne vrouw en twee zijner kinderen in hun bed.

Toen men in zijne woning is gedrongen vond men de slachtoffers elk met eene breede wonde aan den hals in hun bed dood liggen. Die onmenselijke daad was met een scheermes gepleegd, dat men aan den voet van het bed van een der kinderen vond.

Op het noodgeschreeuw der ongelukkige moeder, zijn de twee overige kinderen, welke in eene naburige kamer sliepen, gewekt en hebben langs het venster de vlucht genomen.

's Morgens heeft men den moordenaar op eenen afstand van omtrent 50 meters van zijn huis gevonden. Hij was niet alleen met het bloed zijner slachtoffers, maar ook met zijn eigen bloed bedekt, want hij had zich insgelijks eene wonde aan den hals toegebracht. Men heeft hem in zijn hnis gedragen, waar hij weldra stierf.

Daar hij niet meer heeft kunnen spreken, weet men niet welke de oorzaak zijner misdaad is geweest.

Duitschland.

Metz is eene duitsche stad geworden. Het corps de garde heet nu *wachthaus*: de duitsche adelaar prijkt op de gevels der openbare gebouwen en boven de poorten der stad. Een duitsch politieagent neemt de overtreders der wet in hechtenis en een duitsch ambtenaar ontvangt de belastingen. Men heeft reeds opgemerkt dat de belastingen thans hooger zijn dan onder het keizerrijk. Maar heigene niet opgemerkt werd, en heigene toch in de hoogste mate belachelijk mag heeten, is dat, indien de belastingenschuldigen vragen, waarom de lasten zoo loegenomen zijn, zij tot antwoord ontvangen: oorlogskontributie aan Duitschland. De inwoners van Metz smaken dus de voldoening geld te moeten geven voor de onkosten van eenen oorlog, welke hen tot Duitchers herschiep.

Het aantal jongelingen, die Pruisen verlaten, zonder daartoe het noodige verlof van de regering te hebben gevraagd en verkregen, blijft steeds zeer groot. Dewijl dit feit door hen geschiedt op hunne jongelingsjaren, mag men veronderstellen, dat dit geen ander doel heeft dan om zich te onttrekken aan den militairen dienstplicht. Zoo zijn dezer dagen door het Landgericht te Keulen niet minder dan 235 personen veroordeeld tot een boete van 50 thal. ieder, terwijl hun daarbij tevens de bevoegdheid is ontzegd om vrijwillig in dienst te treden, hetzij bij het leger of op de vloot.

Spanje.

DE COMMUNE IN SPANJE.

Wij ontleenen de volgende regelen aan eenen

brief uit Spanje aan de *Correspondance de Genève*:

Er is nu nog een andere strijd aan den gang in dat land. De *Internationale* doet hier haar werk. Parijs, welke de vaandeldrager van de revolutie, Parijs is overtroffen. Alcoy, Valencië, Carthage, Barcelona, Andalusië stellen de *Commune* van 1871 in den donkere.

De bandieten, die onder voorwendsel van ons te regeren, ons op losprijzen stellen, zijn begonen met wetgeven. De bisschop van Valencië verbannen, die van Grenada in de gevangenis, de kloosterlingen uit hunne kloosters gejaagd, de priesters als boosdoeners behandeld, eenigen vermoord, allen verplicht om hun geestelijk kleed af te leggen, dat zijn de meest zedige heldendaden van onze geïmproviseerde meesters. Ziehier een staalje bunner wetten. Wij ontleenen het aan de dekretten van het *comité de salut public* te Cadix.

« Verbod om in de scholen de godsdienst te onderwijzen. Dit onderwijs is vervangen door dat van de universeele tedeleer (!!) »

» Zijn afgeschaft, alle kloosterlijke vereenigingen, vermits de onghewude staat in strijd is met de menschelijke natuur. Deze bepalingen strekken zich uit tot de kloosterlingen der beide geslachten. »

De dekretten kappen de kwestie tusschen Kerk en Staat door, met volstrekte scheiding, met het inpalmen der kerkelijke- en klooster goederen, met de inhouding der traktementen.

Italië.

AARDBEVINGEN.

De aardbeving welke te Milaan heeft plaats gehad, heeft men op andere plaatsen insgelijks gevoeld. De telegraaf meldt dat men te Genua en Livorno dezelfde schokken heeft waargenomen, doch dat er geene stoffelijke schade is geschied. Te Ferraro en te Cento is de schudding zeer voelbaar geweest.

Te Cento waren de inwoners zeer verschrikt; in de omstreken van Belluna hebben er insgelijks schuddingen plaats gehad.

Te Ferraro heeft de schudding van het noordwesten naar het zuidoosten ongeveer 6 sekonden aangehouden; doch bij uitzondering van eene schouw, die met een groot gedruisch, in de Vittoriastraat is gevallen, zijn de bewoners er met den schrik van afgekomen.

In den schouwburg *Tosi-Borghè* is de schrik weldra ten top gestegen en, zooals dit in dergelijke gevallen altijd gebeurt, hebben de aanwezigen allen te gelijk de zaal willen verlaten. Daaruit ontstond een afgrijselijk gewoel: de banken kraakten of vielen de eene op de andere, en als om deze verschrikkelijke verwarring te volmaken, vielen de vrouwen onder de ontzettendste noodkreten in bezwijming.

Dit alles heeft niet belet, dat de menigte, ziende dat de aarde niet meer beefde, onmiddellijk daarop is terug binnengekomen, en zich zonder aarzelen weer in de zaal heeft neêrgezeten, welke zij zoo even zinneloos van schrik, had verlaten.

De natuur had gelukkig hare kalme harnomen en de vertooning liep ten einde, zonder nog door nieuwe ongevallen te worden verstoord.

Amerika.

Het is bekend, dat Blondin op eene koord over de Niagara is gegaan. Hij had daarvoor een punt gekozen, waar de oevers 800 voet van elkander zijn verwijderd. Blondin is thans door een Italiaan, Ballenic, overtroffen. Deze koorddanser heeft de Niagara overgestoken tusschen Clifton-House en Prospect Park, waar de afstand 1400 voet bedraagt. De koord was 1500 voet lang. De hoogte aan beide oevers is 160 voet. Eerst stak hij hem over binnen de 25 minuten. Hij was doodsbekleed toen hij aankwam; slechts rustte hij toen hij het midden had bereikt, en na 13 minuten verpoizing nam hij den terugweg aan. Op het midden gekomen, maakte hij zich gereed tot den stouren sprong; hij liet zijnen balancerestok vallen, maakte eene elastieke koord aan de hoofdkoord vast en liet zich naar beneden glijden. Men hoorde een plons en zag terstond daarop het hoofd van Ballenic weder te voorschijn komen. Hij zwom naar de boot, die hem te gemoet was gevaren, en liet zich naar den oever roeien, waar hij met eendeloos gejuich ontvangen werd. In een rijtuig met 4 peerden reed hij naar Droomondshouse, waar hij woont. Ballenic zal voortaan tweemaal per week zijne kunst vertoonen, die intusschen hem zoo zeer aangrijpt, dat hij, uit het water komende, terstond in dekens wordt gewikkeld. Hij is 5 voet 7 duim lang, weegt 132 pond en is tonger van leden.